

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การวิเคราะห์ความเป็นไปได้โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท
ของธนาคารออมสิน

ชื่อผู้เขียน : นายเอนก วันแอะเลาะ

ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2541

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ อัมรินทร์พงศ์ นัฏราคม ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ อติ ไทยานันท์
3. รองศาสตราจารย์ สุณี นัฏราคม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบทของธนาคารออมสิน โดยใช้ข้อมูลแบบปฐมภูมิและทุติยภูมิ ข้อมูลปฐมภูมิได้จากการสัมภาษณ์และสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของกองทุนพัฒนาชนบท รวมทั้งผู้บริหารและพนักงานของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบทของธนาคารออมสิน สำหรับข้อมูลทุติยภูมิได้จากการเงินของในส่วนของรายได้และค่าใช้จ่ายของโครงการดังกล่าว ข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ.2537 ถึงไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ.2540 รวม 10 ไตรมาส เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการใช้การวิเคราะห์ผลประโยชน์และต้นทุนของโครงการ (benefit-cost analysis) โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจเพื่อการลงทุน (investment criteria) 3 วิธี คือการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV), อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) และอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อค่าใช้จ่าย (B/C RATIO)

สำหรับการพยากรณ์รายได้และค่าใช้จ่ายของโครงการเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลประโยชน์และต้นทุนของโครงการนั้นใช้วิธีการทางเศรษฐมิติโดยนำสมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression) มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระในสมการและทำการประมาณค่าด้วยวิธีสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares = OLS) ผ่านทางโปรแกรม Time Series Processor (TSP) ซึ่งทำการพยากรณ์รายได้และค่าใช้จ่ายของโครงการในอีก 5 ปี ข้างหน้าตั้งแต่ พ.ศ.2540-

พ.ศ.2544แล้วนำค่าที่พยากรณ์ได้ดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการผ่านเกณฑ์การตัดสินใจเพื่อการลงทุนตามที่กล่าวข้างต้น

ผลการศึกษาพบว่าเมื่อกำหนดให้รายได้ของโครงการซึ่งเป็นตัวแปรตามขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายของโครงการซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้ค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกมีค่าเท่ากับ 0.2277 แสดงว่ารายได้และค่าใช้จ่ายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันโดยถ้าค่าใช้จ่ายเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้รายได้เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.23 สำหรับค่าคงที่ที่ใช้ในการพยากรณ์รายได้และค่าใช้จ่ายของโครงการมีค่าเท่ากับ 233.85 และ 505.75 ตามลำดับในส่วนของการวิเคราะห์ผลประโยชน์และต้นทุนของโครงการโดยการคำนวณหาค่า NPV, IRR และ B/C นั้น ได้แสดงค่าเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างโครงการในการเชิงการพัฒนา กับโครงการในเชิงพาณิชย์หรือเชิงการค้า ซึ่งโครงการในเชิงการพัฒนาของธนาคารออมสินได้คำนวณค่าความเป็นไปได้ของโครงการที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 แต่โครงการในเชิงการค้าหรือเชิงพาณิชย์ได้คำนวณค่าความเป็นไปได้ของโครงการที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 14

ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการที่ PWF 14% ตามอัตราดอกเบี้ยในเชิงพาณิชย์ได้ค่า NPV เท่ากับ 331.20 และค่า B/C เท่ากับ 1.0026 โครงการจะมีความเป็นไปได้สมควรที่จะลงทุนเนื่องจากให้ค่า NPV เป็นบวกและให้ค่า B/C มากกว่าหนึ่งแต่เมื่อใช้ PWF 7% ตามอัตราดอกเบี้ยที่โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบทของธนาคารออมสินเรียกเก็บจากผู้กู้ ได้ค่า NPV เท่ากับ -1,785.52 และค่า B/C เท่ากับ 0.9882 ทำให้โครงการนี้ไม่เหมาะสมที่จะลงทุนดำเนินโครงการต่อไปเนื่องจากให้ค่า NPV เป็นลบและให้ค่า B/C น้อยกว่าหนึ่ง อย่างไรก็ตามโครงการยังให้ค่า IRR เท่ากับ 21.31% ซึ่งมีค่ามากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอื่นเรียกเก็บจากผู้กู้ในเชิงพาณิชย์จึงน่าที่จะลงทุนดำเนินโครงการต่อไปเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ช่วยกระจายการพัฒนาสู่ภูมิภาคชนบทเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในชนบทสืบไป